

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 April 1874, kl. 7 e. m.

Särskilda Utskottets Utlåtande, i anledning af väckta motioner om förändrade straffbestämmelser i fråga om skogsåverkan.

Uti den af Herr *Fr. Malmberg* inom Andra Kammaren afgifna, till Särskilda Utskottet öfverlemnade motionen N:o 20 är, i åttonde punkten, föreslaget, att den, som olofligen afverkar träd och bortförer dess stam ifrån statens, det allmännas eller de enskildes skogar, skall straffas såsom för stöld; så ock den, som genom köp eller på annat sätt befrämjar sådant brott; äfvensom motionären hemställt, att, i händelse det Utskott, dit motionen blefve hänvisad, i hufvudsakligt afseende gillade densamma, Utskottet måtte finna sig oförhindradt att deruti föreslå de ändringar och tillägg, hvilka Utskottet, för ernående af motionens syftemål, ansåge erforderliga.

Härjemte har Herr *E. Dofsén* i sin inom Andra Kammaren afgifna, likaledes till Utskottet öfverlemnade motion N:o 108 föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del besluta det tillägg i Strafflagens 20 Kap. 3 §, att efter orden: "som der planteradt eller sådt är", införas orden: "växande skog".

Den nu väckta frågan har, såsom bekant är, sedan längre tid tillbaka, gång efter annan förevarit så väl inom komitéer som vid riksdagar; och torde det tillåtas Utskottet att i korthet redogöra för hufvuddragen af frågans föregående behandling.

Uti motiverna till 27 Kap. af Lag-komiténs år 1832 afgifna förslag till straffbalk är anfördt, att olofligt ingrepp i annans nyttjanderätt till fast

Lih. till Riksd. Prot. 1874. 8 Saml. 1 Afd. 2 Häft.

egendom, i ändamål att dermed bereda sig sjelf nytta, förekomme i lagen under benämning af *åverkan*. Så kallades äfven i vissa fall sjelfva tillgreppet af något, som till egendomen hörer, när det skedde i afsigt att sig det tillägna. I senare tider vore väl föreslaget, att åverkan å skog skulle bestraffas lika med stöld; men lagstiftningen hade funnit betänkligt att tillämpa straff för tjufnad å handlingar, som, efter det hos menigheten allmänt rådande begrepp, icke vore nesliga, och hvilka så ofta inträffade, att, åtminstone till en början, allt för många förbrytare skulle komma att stämplas med en vanheder, hvars följder blefve i alla afseenden menliga. Komitén hade ej heller ansett rådligt att bedöma åverkansmål efter en med allmänna tänkesättet ännu stridig åsigt.

Vid den granskning af lagförslaget, hvilken i Juni månad 1844 fulländades, stadnade pluraliteten af Lagberedningens då varande ledamöter vid det förslag, att gröfre arter af åverkan borde lika med stöld anses och straffas. Men sedan tre nya ledamöter i beredningen inträdt, förändrades pluraliteten så att, enligt det i November 1844 afgifna förslaget, skogsåverkan i intet fall hänfördes till tjufnadsbrott, hvaremot tillgrepp af växande fruktträd eller träd, som till prydnad planteradt är, skulle anses såsom kvalificeradt tjufnadsbrott.

Den förra pluralitetens mening omfattades fortfarande af tre ledamöter, hvilka till stöd derför framhöll, bland annat, det förhållande, att i brödrariket Norge åtminstone allt sedan 1680 talet, då Christian den femtes lagbok utfärdades, skogsåverkan kunnat straffas såsom stöld.

I förbigående må här erinras, att Norges nu gällande "*Lov angaaende Forbrydelser*" af den 20 Augusti 1842 till *tjufnadsbrott* hänför sådant tillgrepp, som enligt svensk lag anses såsom åverkan, dock att såsom *olofligt bruk* af annans egendom anses och med böter eller, i vissa fall, med fängelse eller straffarbete bestraffas olofligt tillgrepp, dels af bränse till icke större värde än tolf skilling, så framt gerningen ej skett under omständigheter, som deråt gifva karakteren af inbrott, dels ock af löf eller barr, nedblåsta eller torra grenar, toppändar eller vindfällen, som ej äro af annan hopsamlade, samt nötter och ollon med mera dylikt.

Uti Danmark var skogsåverkan i allmänhet ansedd såsom tjufnadsbrott enligt Christian den femtes lag af år 1683. Och nu gällande "*Almindelig borgerlig Straffelov*" af den 10 Februari 1866 innehåller under 23 Kap. "*om Tyveri och Ran*" i 234 §, att, borttagandet af på roten stående träd eller delar deraf anses som annan tjufnad; och i 235 §, att, om det borttagna föremålets obetydlighet, i förening med dess öfriga beskaffenhet och de särskilda omständigheter, hvarunder borttagandet egt rum, medförer att handlingen har en märkligen ringare grad af straffbarhet än tjufnad i allmänhet, såsom när frukter

i annan mans trädgård eller på hans mark, eller mat- eller dricksvaror borttagas till omedelbar förtäring, utan att härmed äro förbundna omständigheter, som utestänga handlingen från det mildare bedömandet, blifver straffet böter intill 50 R:dr eller enkelt fängelse intill en månad.

I sammanhang härmed torde få anföras ett yttrande i motiven till det förslag till den danska strafflagen, som afgafs af en dertill år 1859 ned-satt kommission. Efter att hafva omnämnt, huruledes genom förslaget, enligt hvilket borttagande af hela, eller delar af, träd på rot skulle anses som annan tjufnad, åsyftades en väsendtlig förändring i den gällande lagstiftningen, i det att olofligt skogshygge, som enligt Christian den femtes lag och förordningen den 13 September 1687 straffades som tjufnad, deremot enligt förordningarne den 26 Januari 1733 och den 18 April 1781 straffades i allmänhet blott med böter, yttrar kommissionen, att den betänklighet, som möjligen kunde göras gällande emot att i den nämnda riktningen göra förändring i straffbestämmelser, som bestått igenom mer än ett århundrade, syntes böra vika för en riktigare uppfattning af den ifrågavarande förbrytelsens väsen, så mycket mera som i den senare tiden förekommit flera vittnesbörd om, att i landet icke blott kändes ett kraf på strängare straffbestämmelser i detta hänseende, men tillika hade gjort sig gällande en mera allmän insigt om att olofligt skogshygge i sitt väsen är tjufnad.

Vid den svenska riksdagen 1853—1854 väcktes, genom flera motioner, förslag i syfte att skogsåverkan borde såsom stöld straffas; och blef, till följd af Ridderskapets och Adelns samt Borgare- och Bondeståndens bifall till Lag-Utskottets i ämnet afgifna betänkande, en underdånig skrifvelse den 30 November 1854 aflåten, hvarigenom med tillkännagifvande att, efter Rikets Ständers åsigt, skogsåverkan eller tillgrepp af växande träd borde såsom tjufnad anses och bestraffas, Rikets Ständer anhöllo, det Kongl. Maj:t måtte tackas i nåder låta utarbета och för nästkommande Ständer framlägga förslag ej mindre till en lag i sådan syftning än äfven till de flera förändringar, som med anledning deraf blefve nödiga i lag och författningar.

Den år 1855 nådigst tillsatta skogskomité, hvilken fick omförmälda underdåniga skrifvelse till sig öfverlemnad med befallning att i sammanhang med dess öfriga arbeten taga densammas innehåll i öfvervägande, fann ock, hufvudsakligen på enahanda skäl, som blifvit af Rikets Ständer anförda, frågan, huruvida fällning och tillgrepp af annans skog skulle bestraffas såsom tjufnad, icke från vetenskaplig synpunkt kunna besvaras annorlunda än jakande, äfvensom att tiden för genomförande af den ifrågasatta lagförändringen vore inne. I öfverensstämmelse härmed finnas ock i komiténs förslag till förordning om skogarne i riket lagbestämmelser i ämnet affattade. Detta förslag innehåller i 8 Kap. "om ansvar för tillgrepp och åverkan i skog

samt för andra förbrytelser emot denna förordning“, en paragraf af följande lydelse:

“Om någon olofigen faller växande träd, i uppsåt att sig det tillägna, å kronans eller annans mark, dertill han ej har nyttjande- eller besittningsrätt, det skall anses och bestraffas såsom stöld eller snatteri, efter ty derom i allmänhet stadgad är; och vare vid fråga om ansvar för delaktighet i brottet lag samma.“

Enligt derpå följande §§ i samma kapitel skulle andra till skogsåverkan räknade förbrytelser fortfarande anses som åverkan och straffas endast med böter.

Detta förslag läser icke föranledt annan omedelbar åtgärd från Kongl. Maj:ts sida, än att Kongl. Maj:t i nådig skrifvelse den 30 Maj 1857 till Rikets Ständer, med öfverlemnande af komiténs betänkande, uttryckt den åsigt, bland annat, att förhöjda och i viss mån förändrade ansvarsbestämmelser för tillgrepp och åverkan i skog vore erforderliga; emot hvilken åsigt Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 16 Februari 1858 förklarar sig icke hafva något att erinra.

Det af Kongl. Maj:t med nådig proposition till Rikets Ständer vid 1862—1863 års riksdag öfverlemnade förslag till ny strafflag var, i 24 Kap. om åverkan m. m., uppgjort i hufvudsaklig öfverensstämmelse med lagberedningens ofvan omförmälda, i November 1844 afgifna förslag, enligt hvilket åverkan så väl af växande träd som af vindfallen och annat sådant skulle straffas med böter i förhållande till värdet af det åverkade, eller, då åverkan sker tredje gången eller oftare, med fängelse i högst sex månader. Dock var i Kongl. Maj:ts förslag fängelsestraffet utbytt emot straffarbete i högst sex månader, jemte förlust af medborgerligt förtroende under viss tid.

Lag-Utskottets betänkande i anledning af dels nämnda nådiga Proposition, dels ock enskilda motioner rörande brottmålslagstiftningen, och deribland en inom Bondeståndet afgifven motion, hvori yrkades, “att all åverkan å skog måtte, allt efter det tillgripnas värde, anses såsom stöld eller snatteri“, innehåller, att Utskottet funnit sig icke kunna förorda sistberörda förslag, hvarigenom begreppet stöld skulle erhålla den, enligt Utskottets förmenande, för vår lagstiftning dittills främmande betydelse att afse icke allenast lös egendom, utan äfven sådana adpertinenser till fast egendom, hvarå menskligt arbete ej blifvit nedlagdt, utan som genom naturens egen åtgärd framalstrats. Så vidt Utskottet hade sig bekant, funnes ej heller, med undantag af Norge, något europeiskt land, hvars lagstiftning rubricerade åverkan å vildt växande skog såsom stöld, och i intet af de tillförene hos oss upprättade förslag till kriminallag hade en sådan grundsats varit antagen. Redan denna omständighet syntes egnad att rubba tron på grundsatsens riktighet; och i detta hänseende kunde

jemväl erinras, hurusom densamma i sina konsekvenser skulle leda derhän, att äfven oloflig grustägt, olofligt plockande af bär eller af blommor, så vida något värde derå kunde sättas, borde såsom stöld anses. Men äfven om grundsatsens riktighet i teoretiskt hänseende antoges för afgjord, så vore det icke desto mindre betänkligt att, såsom Lagkomitén uttryckt sig, tillämpa straff för tjufnad å handlingar, som, efter det hos menigheten allmänt rådande begrepp, icke vore nesliga. Utskottet ansåge det ock, utan fara för misstag, kunna antagas, att detta ännu vore folkets rättsuppfattning, åtminstone i flera trakter af riket, såsom i Norrland och andra skogrika orter; och om detta antagande vore riktigt, skulle deruti ligga ett tillräckligt stöd för afstyrkande af ifrågasvarande förslag. Något hvar, fortsätter Lag-Utskottet, torde för öfrigt vid närmare eftertanke, finna, att hans rättsuppfattning icke kunde helt och hållet frigöra sig från skilnaden emellan stöld och åverkan. Så t. ex. skulle säkerligen få anse det lika nesligt att bryta sig en käpp i en annans skog, som att tillgripa några ören ur hans ficka. Borde då, frågar Lag-Utskottet, dessa begge handlingar af lagen stämplas med samma vanfrejd? Deremot ansåge Utskottet det vara af synnerlig vigt, att straffet för ifrågasvarande slags brott betydligt skärptes, och hade Utskottet funnit de i förslaget förekommande straffbestämmelser icke i detta afseende tillfyllestgörande. Derföre skulle, enligt Lag-Utskottets förslag, för skogsåverkan, redan då den föröfvades första gången, kunna ådömas ända till två års fängelse eller, då omständigheterna äro synnerligen försvårade, straffarbete i högst ett år. Härifrån undantog Utskottet tillgrepp af vindfallen och annat sådant, samt föreslog, med afseende å det mindre vådliga i en sådan förbrytelse, att straffet derför måtte stadna vid böter, högst etthundra riksdaler. Och då vid bibehållandet af skilnaden emellan stöld och åverkan man utgått från den grund, att det allmänna åskådningssättet icke ansåge åverkan, för hvad man benämner nesligt brott, kunde Utskottet icke finna det annat än inkonsequent, att åverkansbrott skulle, på sätt i 17 § af Kongl. Maj:ts förslag vore stadgad, kunna medföra förlust af medborgerligt förtroende, hvadan berörda § blifvit af Utskottet utesluten.

Efter återremisser från Stånden, af hvilka Ridderskapet och Adeln ansåg böter, enligt 3 §, böra kunna ådömas till förhöjdt belopp af ända till ett tusen riksdaler, men högsta straffet enligt samma § böra vara fängelse i högst sex månader; hvaremot Presteståndet yrkade, att sådan åverkan, som i nämnda § sägs, måtte, allt efter värdet, såsom stöld eller snatteri bedömas; Borgareståndet ansåg det högsta straff för åverkan böra vara fängelse i två år; och Bondeståndet åskade en förändring af redaktionen i 3 §; erhöi denna § i 24 Kap. Strafflagen sin nuvarande lydelse.

Vid 1868 års riksdag kom, genom enskilda motioner, skogskomiténs här förut nämnda förslag under pröfning. I det betänkande Lag-Utskottet då afgaf

i frågan, yttrades, bland annat, att, äfven om man kunde förbise den ganska väsendtliga skilnaden emellan sådan egendom, hvarå egaren nedlagt något arbete, och det vildt växande trädet, samt den sannolikt på en sådan skiljaktighet grundade föreställningen hos den stora mängden af folket om den större brottsligheten uti ett tillgrepp af den förra, än i tillagnandet af skogens naturliga, af människohänder ditintills ovidrörda alster, skulle en förändring af brottets karakter enligt lagen ostridigt försvåra bevisningen emot den tilltalade. Det vore nemligen redan svårt att i åverkansmål åstadkomma så mycken bevisning, att den tilltalade kunde ådömas edgång, och sällan vore fullt bevis att tillgå; men om brottet komme att anses och straffas som stöld, skulle, enligt utbildad praxis, domaren merendels anse sig förhindrad att ålägga värjemålsed, och följden alltså blifva den, att flertalet af åverkare ginge fria från ansvar, hvilket åter, långt ifrån att medföra minskning af ifrågavarande brott, fast heldre kunde leda till motsatsen, i följd af den större sannolikheten af straffrihet. Dessutom kunde, enligt gällande lag, ansvaret för åverkan blifva lika högt och i vissa fall högre än för icke kvalificerad eller itererad stöld. Utskottet hemställde, på dessa och andra skäl, att motionerna måtte lemnas utan afseende; och blef denna hemställan bifallen af Riksdagen.

Den år 1868 i nåder tillsatta komité, hvars uppdrag afsett ensamt skogsförhållandena i Norrland, har i sitt underdåniga förslag till skogsordning för Norrland bibehållit oförändrade den nu gällande lagens straffbestämmelser för skogsåverkan. Dock har komitén i motiven till nämnda förslag yttrat, att komitén, i likhet med Rikets Ständer vid 1853—1854 års riksdag och förra skogskomitén, ansett det icke kunna bestridas, att skogsåverkan, betraktad från det bildade omdömet ståndpunkt, icke saknade något af de väsendtliga kännetecken, som utmärka vanlig tjufnad; och vore komitén öfvertygad, att den tid skall komma, då skogsåverkan måste få samma namn och samma straff som annat tillgrepp.

Från komiténs beslut i fråga om förslag till straff för åverkan, voro, af komiténs sex ledamöter, tre af skiljaktig mening, i det att en yrkade, "att olofligt tillgrepp af träd från annans mark bör anses och bestraffas såsom stöld"; och två ledamöter förordade stöldstraffets åsättande för skogsåverkan till större belopp, och snatterstraff för mindre åverkan.

Komiténs ordförande, hvars röst vid voteringen ansågs afgörande, har väl bidragit till komiténs omförmälda beslut, men i afgifven reservation framhållit, hurusom han *endast deraf* att komiténs uppdrag varit inskränkt till en del af landet, funnit sig nödsakad biträda förslaget, att tillgrepp af växande träd fortfarande skulle såsom åverkan anses och bestraffas; och att han, derest uppdraget omfattat hela landets skogsförhållanden, ej skulle tvekat att lemna sin röst till ett förslag, hvarigenom tillgrepp af annans växande skog hänför-

des till samma art af brott samt bestraffades lika med annan tjufnad; till stöd för hvilken åsigt han anförde, bland annat, att, om anledningen till skogsåverkansbrotten inom de norrländska provinserna under förra tider hufvudsakligen varit att finna i befolkningens inrotade vana att, utan betänkande, anlita skogen och att betrakta kronans skogar nästan såsom gemensam egendom, detta numera icke kunde anses vara händelsen. Sedan afvittringen till stor del afslutats, skogstillgångarne inom vidsträcktare trakter kännbart medtagits och uppmärksam omvårdnad numera egnades kronans skogar, saknade befolkningen ingalunda kännedom och medvetande hvarken om skogens värde och eganderättens betydelse, ens å växande skog, eller om villfarelsen uti fordna tiders uppfattning, att kronans skogar kunde af enskilde till deras personliga gagn saklöst anlitas. Andra skäl måste således förefinnas till skogsåverkningarnes fortgång. Det förekomme sannolikt, att dessa vore att återfinna dels i skogsprodukternas på senare tider vunna större begärlighet i förning med deras småningom förhöjda, förr ej anade värde; och dels i det föga afskräckande, som, enligt folkuppfattningen, nuvarande straffbestämmelser för skogsåverkan innebure, helst den delen af befolkningen, som vanligen beginge dylikt brott, mera allmänt saknade tillgång till gäldandet af det bötesbelopp, hvarmed brottet bort försonas; samt det sätt, hvarpå böterna skulle aftjenas, hvarken ansåges afskräckande eller medförde något egentligt lidande. Att fruktan för det straff, hvartill skogsåverkaren efter nu gällande lag gjorde sig förfallen, ej afhölle honom från brottets begående eller förnyande, ville synas deraf, att just i de trakter, der, under senare tider, de flesta blifvit sakfällda för dylika brott, åverkningarne ej endast fortgått utan samtidigt dermed, så länge de åverkade skogsalstren hos affärsmännen bibehållit sin begärlighet, än vidare tilltagit, hvilket påtagligen till en viss grad härledde sig derifrån, att straffet, efter hvad sakfällde brottslingar jemväl ofta erkände, icke innebure något afskräckande eller manade till besinning, innan handlingen begås, hvilket, i fall som dessa, ingalunda härledde sig från öfverilning eller förhastande, utan vore frukten af fullkomligt lugn besinning. Att åverkansbrottet ej ansåges så vanärande eller för det medborgerliga anseendet förringande, som annat olofligt tillgrepp, härledde sig helt naturligt från den mildare straffart, hvarmed förstberörda brott försonades, emot hvad förhållandet vore med det senare; och så länge denna olikhet i straffbestämmelserna kvarstode för brott, som till sin natur vore hvarandra alldeles lika, vore sannolikt icke att förvänta, att skogsåverkningarne skulle i folkmedvetandet uppfattas till sin rätta betydelse.

En af reservanterna, som var skogstjensteman i Norrland, har i sin reservation anført, att skogsåverkningarne vore i verkligheten icke allenast de största stölder, som i riket ega rum, utan äfven de förderfigaste. Alla de

stöder, som tillsammans inom hela riket föröfvades, vore sannolikt af långt mindre penningevärde än det, som de i Norrlands skogar åverkade timmerträden i verkligheten egde. Hvarken kunde ett landskaps välstånd undergrävas eller dess klimat förvärras genom fick- eller inbrottsstöder, så att detsamma gjordes omöjligt att af människor bebos, hvilket deremot vore att befara, då åverkningarne blifvit så allmänna och tagit den fart, som i de tvänne nordligaste länen vore händelsen. Dessa skogsstöder, i den skala de fortginge, tillintetgjorde till och med sjelfva möjligheten af en ordnad skogshushållning. Man borde betänka, att intet slags, på beräkning grundad hushållning kunde ega rum i de skogar, i hvilka årligen föröfvades stora åverkningar. Åverkaren förstörde så grundligt alla beräkningar och planer, som för en ordnad hushållning kunde uppgöras, att de ej kunde följas ett enda år, än mindre en längre tid. Och det vore ju helt naturligt, att, då skogsåverkningarne i en del revier vissa år flerdubbelt öfverstigit den lagliga afverkningen, och då åverkaren aldrig fällde något träd, som på minsta sätt kunde misstänkas vara skadat, de friska träden snart nog skulle totalt försvinna och den gröfre skogen endast bestå af utgamla och skadade träd.

Innan Utskottet går att för egen del yttra sig i saken, torde angående tillämpningen af nu gällande lag i fråga om skogsåverkan få meddelas några upplysningar, hemtade dels ur Justitie-statsministerns af trycket utgifna embetsberättelser för åren 1865—1870 och dels ur skriftligen lemnade uppgifter från Justitie-departementet för åren 1871 och 1872.

För skogsåverkan tilltalades

	män.	qvinnor.
år 1865	597	20
” 1866	731	24
” 1867	691	28
” 1868	1 017	57
” 1869	988	34
” 1870	990	38
” 1871	997	54
” 1872	882	40
S:a	6,893	295

Af de tilltalade sakfälldes

	män.	qvinnor.
år 1865	385	14
” 1866	489	10
” 1867	449	22
” 1868	731	46
” 1869	715	26
” 1870	800	25
” 1871	795	44
” 1872	692	33
S:a	5,056	220

Af de sakfällde blefvo till fängelse dömda

	män.	qvinnor.
år 1865	1	—
” 1866	1	—
” 1867	2	—
” 1868	1	—
” 1869	—	—
” 1870	8	—
” 1871	6	—
” 1872	3	2
S:a	22	2

Straffarbete har under hela den ifrågavarande tiden blifvit för skogsåverkan ådömdt blott i ett fall, nemligen år 1871, då en boställsarrendator dömdes till 10 månaders straffarbete för åverkan å boställets skog af 150 tolfte timmer och 1 tolfte ekträd.

Två minderåriga blefvo år 1872 för skogsåverkan dömda att med ris agas. Öfriga sakfällde, 5,031 män och 218 qvinnor, dömdes endast till böter.

Af ofvanstående uppgifter ur brottmålsstatistiken, jemförde med Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och Skogsstyrelsens embetsberättelser, framgår att, om än åverkningarne å kronans skogar i Norrland under de senare åren något minskats efter skedd tillökning i bevakningspersonalens antal, dock i det hela under den tid, som förflutit efter nya strafflagens antagande, skogsåverkningarne märkbart tilltagit. Detta förhållande, som till någon del kan vara föranledt af en småningom inträdande allmännare brist på skogsförnödenheter, och skogsalstrens alltmera stegrade pris, har för öfrigt, i Utskottets tanke, sin naturliga förklaring deri, att de i lagen för skogsåverkan stadgade strängare straffen af fängelse och straffarbete vunnit snart sagdt ingen tillämpning; hvilket åter torde kunna förklaras icke ensamt af domarens långt ifrån klandervärda benägenhet att vid straffmätning närma sig heldre den lägsta än den högsta straffbestämmelsen inom den af lagen gifna latitud, men äfven och i synnerhet af värjemålsedens allmännare användande såsom bevisningsmedel i fråga om åverkan, också då den är af svårare art. Ty gifvet är, att, när en brottslig, som brister åt eden och därför sakfålles, knappt anses kunna dömas till fängelse, än mindre till straffarbete, så kan ett dylikt straff icke rättvisligen tillämpas på den lika brottslige, som sakfålles på grund af fullständig bevisning eller eget erkännande.

Att ur teoretisk synpunkt olofligt tillgrepp af skogsalster — äfven om dessa först genom sjelfva tillgreppet skiljas från den fasta egendomen — dock bör betraktas såsom tjufnadsbrott, det lærer af den nyare rättsvetenskapens målsmän anses ostridigt.

Rörande nu den allmänna rättskänslan, som visserligen ej må af lagen säras, och den allmänna rättsuppfattningen, som bör i viss mån utgöra en vägledning för lagstiftaren, så vågar Utskottet med full visshet påstå, att det svenska folkets rättskänsla ej blott kan fördraga, utan fast heldre med alltmera mognad öfvertygelse påkallar en sådan lagförändring, hvarigenom skogsåverkau, då den är af svårare art, men icke eljest, förklaras vara tjufnad.

Den vid 1868 års riksdag framhållna svårigheten att i åverkansmål åstadkomma så fullständig bevisning, att den tilltalade på grund deraf, utan föreläggande af edgång, kan sakfällas, torde icke så ofta förefinnas, då fråga är om de större skogsåverkningarne, hvilka, enligt det förslag, Utskottet går att afgifva, skulle komma att anses såsom tjufnadsbrott. Och den på nämnda svårighet grundade betänklighet emot den ifrågavarande lagförändringen kan icke gälla de fall, som fortfarande torde komma att anses såsom åverkan. Dessutom må ej förbises, att blotta möjligheten af att varda straffad för handel med stulet gods antagligen skall förmå afhålla från sådana vidt omfattande köp af olofligen åtkommet virke, utan hvilka skogsåverkningarne säkerligen icke skulle ega sin nuvarande betänkligt stora utsträckning i vissa delar af riket.

Såsom redan är antydt, vågar Utskottet ej föreslå, att den grundsats, enligt hvilken hvarje, äfven det minsta tillgrepp af skog skulle anses och straffas som tjufnadsbrott, nu på en gång konsekvent genomföres. Än mindre kan Utskottet för sin del godkänna det af den ene motionären framställda förslag att till kvalificerad tjufnadsbrott, enligt 3 § i 20 Kap. Strafflagen, hänföra hvarje olofligt tillgrepp af växande skog. Deremot antager Utskottet, att åverkan i vissa fall, äfven sådana som ej innefatta endast skadegörelse å annans egendom, bör af lagstiftningen tillsvidare bibehållas vid den karakter, skogsåverkan hittills ansetts ega.

Väl har Utskottet insett svårigheten att i afseende å tillgrepp af skog uppdraga en allmän giltig gräns emellan förbrytelser af ringare och större straffbarhet. Men denna svårighet har så mycket mindre fått föranleda frågans undanskjutande, som en af de nu till behandling föreliggande motionerna innehåller ett bestämt förslag rörande en sådan gräns. Herr Malmberg har nemligen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med 1856 års skogskomité, föreslagit, att såsom stöld må anses endast den åverkan, hvarigenom stammen af växande träd tillgripes.

Emot berörda åtskilnad skulle dock med fog kunna anmärkas, att tillgrepp af grenarne å värdefulla löfträd mången gång torde, med hänsyn till så väl det tillgripnas värde som andra omständigheter, vara vida mer straffbart, än tillgrepp af t. ex ett mindre barrträd. Att för det senare af dessa brott stadga väsendtligen strängare straff än för det förre, skulle sakna allt stöd af hittills gällande lag, och kan ej af Utskottet tillstyrkas.

Icke heller anser Utskottet, vid bestämmande af gränsen mellan åverkan och tjufnadsbrott, böra tillmätas afgörande vikt åt det förhållande, att i 3 och 4 §§ af 24 Kap. Strafflagen göres, i fråga om straffbestämmelserna, en stor skilnad emellan åverkan å växande skog och tillgrepp af vindfällan med mera dylikt. Ty denna skilnad, som hvarken i 1734 års lag eller i 1805 års skogsordning återfinnes, och ej heller var upptagen i Kongl. Maj:ts vid riksdagen år 1862—1863 framlagda, af Högsta Domstolen i denna del utan anmärkning lemnade förslag till ny strafflag, kan, enligt Utskottets uppfattning, försvaras endast på den grund, att vindfällan och dylikt i allmänhet torde vara af mindre värde än växande träd. Men en sådan grund förfaller, när vindfälda träd ega högre värde och förekomma i större antal, hvilka förhållanden icke så sällan lära inträffa.

Då Utskottet ej kan finna beskaffenheten af det åverkade, utan hänsyn till värdet, böra bestämma brottets art; och då nu gällande strafflag, i likhet med 1734 års lag, fastställer ett visst belopp af det tillgripnas värde såsom gräns emellan tillgrepp af ringare och större straffbarhet, och bibehåller för ringare tillgrepp icke blott särskild benämning, men ock väsendtligen lindrigare straffpåföljd, har Utskottet trots sig böra föreslå tillämpning af hufvudsakligen enahanda grundsats vid bestämmande af gränsen emellan det tillgrepp, som fortfarande borde anses såsom åverkan, och det, som hädanefter borde hänföras till tjufnadsbrott. Dock skulle, enligt

Utskottets mening, det förra brottet straffas lika med snatteri och skilnaden mellan dessa båda brott bestå hufvudsakligen i namnet och deri, att det förra, hädanefter likasom hittills, ej skulle kunna, der det endast förnärmar enskild persons rätt åtalas af annan än målsegande.

Det värde, som skulle vara gräns emellan de ringare arterna af tillgrepp, har Utskottet ansett kunna lämpligen bestämmas till fem riksdaler. Utskottet vågar antaga, att denna gräns ej kan anses för lågt satt. Skulle den deremot till en början synas nog högt tilltagen, så torde likväl olägenheten deraf komma att minskas i följd af penningens troligen härefter som hittills fallande värde och det såväl derigenom som af andra orsaker stigande värdet å skogsprodukter; och skulle lagen sålunda under tillämpningen komma att allt mera närma sig det mål, som måste erkännas såsom det principiellt riktiga, eller likställighet emellan tillgrepp af skog och annat tillgrepp.

Den skogsåverkan, som sker genom syrande eller bleckande eller eljest uppsåtligen och ej innefattar tillgrepp, har Utskottet ansett i intet fall kunna hänföras till stöld eller snatteri, utan böra, så vidt ej annorledes är förordnad, straffas såsom skadegörelse å annans egendom efter 19 Kapitlet.

Utskottet skulle ej vågat tillstyrka den ifrågavarande förändringen af åverkansbrottets karakter i vissa fall, utan att i sammanhang dermed föreslå, att den, som färdas å annans skog eller mark och varder, för skada å resetyg eller af annat ofall, nödgad taga något af hvad der växer, skall vara från straff fri; ett stadgande, som har sin motsvarighet ej blott i den norska lagen utan ock i den äldre och den yngre Vestgötalagen (II Forn. S. 2: 3; II Forn. B. XIV) och Kongl. Resolutionerna på allmogens besvär den 25 Maj 1720 § 45, den 1 Augusti 1727 § 11 och den 17 Augusti 1762 § 5.

Vidkommande stadgandet i 2 § af åverkanskapitlet, om straff för olofligt svedjande och torf- eller ljungränning å annans mark, har Utskottet ansett straffet för denna förbrytelse böra så till vida jemkas, att böternas högsta belopp, i likhet med högsta bötesbeloppet för annan åverkan, sättes till 1,000 R:dr; och torde, i sammanhang med ändringar i andra §§, ordningsföljden för denna § lämpligen kunna förändras.

Brukare, som öfverträder sin nyttjanderätt, skall enligt 7 § i 24 Kap. straffas som för åverkan å annans skog eller mark, och kan således, der omständigheterna äro synnerligen försvårande, dömas till straffarbete i högst ett år. Utskottet, som föreställer sig att påföljden af straffarbete för åverkan varit afsedd egentligen för sådan åverkan, som Utskottet anser böra bestraffas såsom stöld, hvartill brukares öfverträdelse af nyttjanderätt ej kan hänföras, måste, vid jemförelse med stadgandet i 11 § af 22 Kapitlet Strafflagen, antaga, att brukares ifrågavarande förbrytelse ej kräfver strängare straff än böter, eller fängelse.

Enahanda stadgande torde ock böra gälla för den, som, utan att vara brukare, innehafver eller eger rätt att nyttja annans skog eller mark, så ock för den, som eger jord med inskränkt rätt till skogens nyttjande. I sistnämnda hänseende åberopar Utskottet Kongl. Förordningen den 29 Juni 1866 angående inskränkning i dispositionsrätten öfver skogen å vissa skattehemman, genom hvilken författning är stadgadt, att jordegare, som öfverträder den honom enligt samma författning tillkommande rätt öfver hemmanets skog, straffas såsom för skogsåverkan.

Enligt 6 § i 24 Kapitlet Strafflagen skall *delegare*, som missbrukar sin rätt i samfärd skog eller mark, straffas endast med böter. Men då denna förbrytelse synes vara af väsendtligen enahanda art med brukares öfverträdelse af sin nyttjanderätt äfvensom med den förbrytelse, som består deri, att jordegare öfverträder sin genom lagstiftningen inskränkta rätt till skogens nyttjande, har Utskottet trots alla dessa förbrytelser böra medföra lika straff. Till ytterligare stöd för denna uppfattning kan anföras, att, enligt Lagkomiténs förslag af år 1832, i sådana fall, som de nu nämnda, delegare skulle straffas lika med brukare.

Vidkommande slutligen den af Herr Malmberg väckta frågan om straff för den, som genom köp eller på annat sätt befrämjar åverkansbrott, torde blott behöfva erinras att, i fall den, som genom köp eller annorledes gått den brottslige till handa, kan anses hafva egt vetskap om brottet, skall han, allt efter som brottet hänföres till tjufnad eller till åverkan, straffas enligt 16 § i 20 Kapitlet eller enligt 9 § i 3 Kapitlet Strafflagen, och att om han, utan vetskap om brottet, haft skäl att misstänka den han till handa gått, sådan åtgärd skall, ehvad brottet anses såsom stöld eller åverkan, straffas enligt 10 § i sist nämnda kapitel. Någon särskild lagförändring härutinnan läser således ej vara af nöden.

På grund af det anförda får Utskottet, som framdeles kommer att yttra sig angående Herr Malmbergs motion i öfriga delar, hvilka med nu förevarande fråga ej ega oskiljaktigt sammanhang, härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta en författning, så lydande:

“Härigenom förordnas *dels* att öfverskriften till 24 Kapitlet Strafflagen hädanefter skall vara:

Om åverkan medelst tillgrepp eller annorledes; så ock om olofligt jagande eller fiskande.

dels ock att 2, 3, 4, 5, 6, 7 och 15 §§ i nämnda kapitel skola erhålla följande förändrade lydelse:

2 §.

Hvar, som å skog eller mark, deri han ej eger del, och den han ej innehafver, eller eger rätt att nyttja, olofligen fäller träd, i uppsåt att trädet eller något deraf sig eller annan tillägna, eller af växande träd tager ris, gren, näfver, bark, löf, bast, ollon eller nötter, eller der olofligen tillgriper vindfälle eller annat sådant, som ej till bruk upphugget eller beredt är, eller växande gräs eller torf; varde, der värdet går öfver fem riksdaler, straffad för snatteri, eller stöld, efter ty i 20 kap. skils.

Går värdet ej öfver fem R:dr; då skall han, för åverkan, straffas med böter, högst ett hundra riksdaler, eller fängelse i högst sex månader.

3 §.

Förstörer eller skadar man uppsåtligen träd å annans jord i andra fall, än i detta kapitel omtalas; straffes för skadegörelse å annans egendom efter ty i 19 kap. skils.

4 §.

Färdas man å annans skog eller mark och varder, för skada å resetyg eller af annat ofall, nödgad taga något af hvad der växer; gifve ersättning och vare från straff fri.

5 §.

Den, som å annans skog eller mark olofligen svedjar eller verkställer torf- eller ljungbränning; böte minst femtio, högst ett tusen riksdaler, eller straffes med fängelse.

6 §.

Delegare i samfäld skog eller mark, som olofligen derifrån säljer eller bortför något af hvad i 2 § nämndt är, eller derå svedjar eller verkställer torf- eller ljungbränning, eller som eljest sin rätt i samfälligheten missbrukar; straffes med böter, högst ett tusen riksdaler, eller fängelse.

7 §.

Brukare, som olofligen från legd jord säljer eller bortför något af hvad i 2 § omtalas, eller derå svedjar eller verkställer torf- eller ljungränning, eller som annorledes sin nyttjanderätt öfverträder; straffes efter ty i 6 § skils.

Lag samma vare för den, som eljest innehafver, eller eger rätt att nyttja annans skog eller mark, så ock för den, som eger jord med inskränkt rätt till skogens nyttjande. — — — — —

15 §.

De brott, som i föregående §§ sagda äro, må ej, der de endast förnärma enskild persons rätt och ej skola anses som stöld eller snatteri, åtalas af annan än målsegande.

Stockholm den 1 April 1874.

På Särskilda Utskottets vägnar:

G. S. Åkerhielm.

Reservationer:

af *Herr Asplund*, med hvilken *Herrar Ljögström* och *de Maré* instämt: "Redan länge har inom lagstiftningen den åsigt varit erkänd såsom teoretiskt riktig, att skogsåverkan, der den innefattar olofligt tillgrepp, rätteligen bör betraktas och bestraffas såsom annan tjufnad; men man har hittills ryggat tillbaka för åsigtens tillämpning i lag, emedan man befarat, att rättsmedvetandet, som i följd af vissa i äldre tider rådande förhållanden, i denna fråga förirrat sig på orätta vägar, ännu icke, ehuru obestridligen återfördt på den rätta, vore moget för en lagförändring, stödd på oförmälda åsigt.

Ehuru jag, om än med någon tvekan, instämt i den inom Utskottet rådande mening, att rättsmedvetandet i vårt land numera måste hafva hunnit derhän i riktig uppfattning af det ifrågavarande brottets verkliga karakter, att lagstiftningen, som genom tid efter annan skärpta straffbestämmelser sökt förmedla öfvergången, nu kan och bör medelst ett om också af nödig försigtighet inskränkt steg öfverskrida den hittills konventionellt uppställda råskillnaden, för att vidare leda och reda rättsmedvetandet, och jag således i hufvudfrågan är med Utskottet ense; så hyser jag likväl betänkligheter mot riktningen och omfånget af det steg, Utskottet föreslår Riksdagen att nu taga, eller, med andra ord, mot det sätt, hvarpå Utskottet sökt lösa denna grannliga, djupt ingripande fråga.

I 2 § af sitt förslag har Utskottet sammanfört allt hvad i 3 och 4 § af 24 Kap. i nu gällande Strafflag såsom åverkan upptages, endast med uteslutande af den särskilda art af åverkan, som blott innebär skadegörelse. Genom en derefter uppgjord graderad skala har Utskottet vidare uppdelat hvarje i §:n beskrifven brottslighet uti tre grader eller kategorier, utmärkta med benämningarne stöld, snatteri och åverkan.

Brottets vanhederliga eller icke vanhederliga karakter och den brottsliges deraf beroende straffbarhet skulle sålunda komma att bestämmas, icke genom objektiva kännetecken, dem lagen dock bör uttryckligen angifva i och för karakteriserandet af skilda brott, men hvilka Utskottets förslag alldeles saknar, enär den der förekommande objektiva beskrifningen är gemensam för alla de nämnda tre graderna eller kategorierna — utan genom en längre eller kortare tid efter brottets begående företagen värdeberäkning, beroende på andras subjektiva uppfattning. Enahanda brottsliga handling skulle härigenom kunna anses och bestraffas — ena dagen eller på e a stället såsom ett vanhederligt brott, tjufnad — men andra dagen eller på andra stället såsom en icke vanhederlig förbrytelse, åverkan. Den brottslige sjelf och hans omgifning skulle sålunda före domslutet ej alltid kunna bedöma karakteren af hans brott. Der folkmedvetandet ej ännu vore fullt på det klara i fråga om skogstjufnadens vanhederlighet, skulle en så beskaffad lagstiftning, långt ifrån att, såsom den borde, medverka till en klarare uppfattning deraf, snarare göra den ännu mera oklar samt, hvad värre vore, möjligen kunna hos mången framkalla en farlig förvirring i uppfattningen af den vanhederliga karakteren hos tjufnadsbrott i allmänhet.

Förslaget säges i berörda hänseende stödja sig på enahanda grund, som den i Strafflagen redan befintliga skillnad emellan stöld och snatteri. Villigt medgifvande någon likhet, måste jag mot det skenbara stödet deraf anmärka: att stöld och snatteri, som i sjelfva verket kunna vara yttringar af samma subjektiva brottslighet, och derföre af lagstiftaren blifvit hänförda till samma klass af brott, nemligen tjufnad, begge i rättsmedvetandet af ålder haft och ännu hafva en karakter af vanheder; att, då jag följaktligen för min del ej kan gilla den konventionellt uppgjorda, endast af det tillgripnas värde beroende skillnaden dem emellan, helst som i strid mot allmänna uppfattningen

ningen, det mindre tjufnadsbrott, man kallat snatteri, ej i lag belägges med någon van-
ärande påföljd, jag, redan ur denna synpunkt, icke skulle vilja ytterligare införa en
liknande karaktersskilnad; samt att i allt fall det försök, lagstiftaren sålunda gjort
att från tjufnad till mindre värde utplåna den karakter af vanheder, all tjufnad af
ålder haft i folkuppfattningen, ingalunda kunnat medföra den fara för rättsmedvetandets
förvirring, som det af Utskottet nu föreslagna försök i alldeles motsatt riktning, men
med enahanda förfaringssätt, att nemligen — i afseende å förbrytelser, hvilka man
af ålder icke ansett vanhederliga, men nu vill så betrakta, ehuru man ej tilltror sig taga
steget fullt ut — uppställa en värdesiffra såsom den alltför flyttbara råskilnaden
mellan vanhederlig och icke vanhederlig brottslighet i väsendtligen samma gerning.

Vidare synes mig Utskottet i allt fall hafva gått för långt derutinnan, att,
enligt dess förslag skulle såsom tjufnadsbrott kunna anses det olofliga tillgreppet ej
blott af obetydligare delar af växande träd, såsom ris, löf, näfver och bast, utan äfven
af dels den döda skogens alster, såsom nedfallna torra grenar och qvistar, samt annat
dylikt, som i 4 § af åberopade Kap. afses, hvartill, enligt den tolkning, som åt denna §
gifvits, också komme att hänföras sten, sand, grus och annat dylikt, dels ock slut-
ligen gräs och grästorf. Utom det, att Utskottets befogenhet härtill kunde ifråga-
sättas, i beträffande sådant, som ej rätteligen må anses såsom *skogsåverkan*, så befarar
jag, att den föreslagna lagförändringen i nu anmärkta hänseenden skulle, åtminstone
i de skogrika delarne af vårt land, alltför mycket strida mot den allmänna rättsupp-
fattningen och följaktligen röna ett ogillande, som lätt kunde sträcka sig till förslagets
öfriga delar.

På dessa inom Utskottet framhållna skäl, och då man torde vara temligen all-
mänt ense derom, att en lagförändring i ämnet ej på en gång, utan blott steg för steg
bör varsamt genomföras, har jag påyrkat att Utskottet, i öfverensstämmelse med den
af Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 30 November 1854 uttalade åsigt och
grundtanken i det af 1856 års skogskomité uppgjorda förslag, bort föreslå en lag-
förändring endast i den syftning, att, *der någon å annans mark, olofligen fäller växande
träd, större eller mindre, i uppsåt att sig det tillegna, sådant borde anses och bestraf-
fas såsom stöld eller snatteri, efter ty i 20 Kap. Strafflagen skils*, i följd hvaraf del-
aktighet i brottet jemväl komme att bedömas enligt de i berörda kapitel stadgade
grunder; — men att strafflagens öfriga bestämmelser angående åverkan borde tills vi-
dare kvarstå, endast med den jemkning som af berörda förändring blefve en nödvän-
dig följd.

Denna lagförändring skulle väsendtligen drabba den i min tanke gröfsta arten af
så kallad skogsåverkan, nemligen det skamliga tillgreppet af annans träd, för att der-
med drifva en vinstgifvande affär, som af allmänheten utan allt tvifvel redan stämplas
med sin rätta karakter af vanheder. Det är också blott en lagförändring i sådan syft-
ning, som egentligen påkallas af den allmänna meningen, framför allt inom de delar af
vårt land, der omförmälda vanhederliga industri på senare tid tilltagit i allt större

utsträckning och med allt större oförsynthet utöfvas; ett förhållande, som ingalunda förutsätter, att gerningsmän och deras medbrottslige sakna begrepp om handlingens obestridliga tjufnadskaraktär, utan antagligen bör kunna tillskrifvas den omständighet, att lagen ej ännu tryckt den rätta stämpeln på handlingens brottslighet och sålunda medgifver de brottslige en i sanning farlig dagtingan med den känsla af skam, som otvifvelaktigt hos dem finnes inneboende och eljest skulle göra sig gällande.

Mot konsekvensen i det af mig förordade sätt att för närvarande genom en öfvergångslag lösa frågan, har blifvit anmärkt, bland annat, att tillgrepp af ett helt litet träd af ringa värde skulle anses svårare, än tillgrepp, till långt större värde, af det stora trädets delar eller af så kalladt vindfälle.

Nekas kan ej, att denna och liknande inkonsekvens i straffmätningen kan uppstå vid genomförandet af den lagförändring, jag föreslagit; men detta är den oundvikliga följden deraf, att man ej anser tidsenligt att nu på en gång konsekvent tillämpa den teoretiskt erkända sanningen, att återkan är tjufnad, och blir följaktligen äfven förhållandet med hvarje partiel lagförändring i ämnet. Också får icke brottsligheten här mätas ensamt efter värdet, eller med andra ord värdet ensamt afgöra brottets karakter. Den som, för att afhjelpa ett i vårt hårda klimat kännbart bränslebehof, i nödställd belägenhet tillgriper lefvande eller döda grenar, ris och dylikt till ett visst värde, skall tvifvelsutan allmänneligen anses mindre brottslig och straffbar, än den, som tillgriper hela träd till samma värde, för att med denna nästans egendom tillfredsställa sin vinningslystnad. Nu är det egentligen mot den senare arten af skogsalster, som denna vinningslystnad riktar sitt laglösa angrepp, hvaremot den nödställde återkaren i smått, om han vill njuta det undseende till godo, på grund hvaraf man vill straffa honom mindre strängt, må afhålla sig från att tillgripa sådant, som ställes under det för trädets, så väl det större, som det mindre, af mig föreslagna starkare skydd, hvilket så väl torde behöfvas, om en ordnad skogshushållning i vårt land skall medföra deraf väntad verkan. Det af mig förordade förslag träffar således egentligen blott vinningslystnaden, men skonar nöden, under det Utskottets förslag deremot drabbar begge lika hårdt. Om det förra förslaget föranleder någon konsekvens, så saknas en sådan icke eller hos det senare. Hvilkendera inkonsekvensen är betänkligare, må, vid öfvervägande af hvad ofvan är anfördt, en oväldig och fördomsfri granskning afgöra.

Om någon betänklighet mot mitt förslag ändock förefinnes och enahanda förhållande ej kan förnekas i afseende å Utskottets, men för närvarande "ett tredje ej gifves" d. v. s. ej är afgifvet, samt, på sätt ofvan är antydt, hvarje förslag i frågan, hvilket ej stöder sig på ett fullt uttaget steg, nödvändigt måste lida af större eller mindre inkonsekvenser, så borde den logiska slutföljden härutaf blifva, *antingen* att man, efter noggrannt afvägande af olägenheterna i de framlagda förslagen eller något annat, som kan uppgöras, antoge ettdera, *eller ock* undansköte hvarje inkonsekvent förslag, d. v. s. beslöte sig för att kvarstå i den nuvarande ställningen, till dess steg för en fullständig förändring deraf ansåges kunna på en gång uttagas.

Under det brydsamma valet i det förra hänseendet har jag väl funnit mig tilltalad af tankegången i det senare; men blott för ett ögonblick. Ty så viktigt, så af behovvet påkalladt anser jag det vara, att lagstiftningen utan uppskof, — framför allt ett så beskaffadt, som nyss antydd, — griper sig an med någon öfvergångsåtgärd i frågan, att jag för min del icke skulle vilja bidra till hennes undanskjutande på sådana skäl till en aflägsen framtid. Eller tror man måhända, att rättsmedvetandet i förevarande afseende utan en sådan lagstiftningens successiva mellankomst skall hinna den utvecklingspunkt, man sålunda ville afvakta, förr än de ohejdade åverkningarne eller rättare skogsstölderna redan tillfogat vårt land en obotlig skada? Jag vågar ej tro derpå; men på den föreslagna lagförändringens förmåga att hejda den ofvanbeskrifna, för vårt land vanhedrande skogstjufnaden tror jag derföre, att jag är öfvertygad att befolkningens afsky för tjufnadsbrott skall i allmänhet göra sig gällande jemväl i afseende å nyssnämnda slags tjufnad, så snart den redan vaknade känslan af dess vanhederlighet funnit stöd i lagens oförtydbara bud.

Då förevarande fråga emedlertid är af en synnerligt grannliga beskaffenhet, samt, äfven om man är med sig sjelf ense om grundvalen för en lycklig lösning deraf, uppställandet af ett detaljeradt lagförslag erfordrar största noggrannhet och omsigt samt följaktligen mera tid, än ett träget utskottsarbete med andra angelägna och svårlösta frågor, jemte deltagandet i riksdagsförhandlingarne i öfrigt, medgifver; då vid ifrågasatt skärpning af straffet för skogsåverkan, fråga äfven måste uppstå och samtidigt afgöras om enahanda skärpning i afseende å andra, till Utskottets behandling ej hörande arter af åverkan, så att lagens enhet i straffmätningen ej väsendtligen rubbas; och då det, för att om möjligt ernå en någorlunde fast endragt inom Riksdagen i sjelfva hufvudfrågan, synes mig vara bäst, att Riksdagen vid behandling deraf har att uteslutande sysselsätta sig med hufvudgrunderna för frågans lösning, utan att dervid störas af en samtidig pröfning af tvistiga bifrågor i ett formuleradt lagförslag; så får jag — utan att till Riksdagens antagande framlägga något, i enlighet med min uppfattning uppgjort, detaljeradt förslag, helst ett sådant icke kunnat komma under den mångsidigare granskning i Utskottet, som härför synts mig erforderlig, samt, vid en återremiss till Utskottet, arbetet med uppställningen af ett mot flertalets åsigt stridande förslag ej torde hafva att påräkna det intresse, som för arbetets framgång måste förutsättas — för min del vördsamt hemställa,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse måtte — med tillkännagifvande af sin åsigt, att, der någon å annans mark olofligen faller växande träd, i uppsåt att det sig tillegna, sådant bör anses och bestraffas såsom stöld eller snatteri — hos Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbete och för nästkommande Riksdag framlägga förslag ej mindre till lagförändring i sådan syftning, än äfven till de flera förändringar, som i anledning deraf för öfrigt anses nödiga.“

af *Herr Leijonancker*, som yttrade, att han ansåg Riksdagen böra inskränka sig till afåtande af underdånig skrifvelse med anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbete och för Riksdagen framlägga förslag till förändrade lagbestämmelser i ämnet.
